

Спасити храм по сваку цену

05. август 2015. *Татјана Кутаренкова*

Волонтери из целе Русије покушавају да спасу од пропадања јединствени архитектонски споменик из 18. века, Храм Христовог рођења у селу Крохино у Вологодској области, који је већ 50 година окружен водом.

Према старој руској легенди, на дну језера Светлојар крије се древни потопљени Китеж-град. У 20. веку на стотине насеља широм Русије задесила је судбина легендарног Китежа. После Другог светског рата речна корита су често проширивана и продубљивана ради пловидбе и изградње хидроцентрали, па су многа насеља била потопљена, а хиљаде људи су морале да напусте своје домове.

То се догодило и са селом Крохино, које се налазило на обали реке Шексне у Вологодској области. У Крохину су вековима одржавани вашари и сајмови, трговало се рибом и пшеницом, постојало је бродоградилиште, а звона Храма Христовог рођења редовно су позивала сељане на службу. После успостављања совјетске власти храм није срушен. Најпре је претворен у сеоски клуб, затим у радионицу, и на крају у сушару за жито.

Када је 1964. почела изградња канала који Волгу спаја са Балтичким морем, ниво воде у реци Шексни је подигнут, а село Крохино је потопљено. Изнад површине воде остао је само храм од белог камена, чији је звоник служио као светионик за бродове који су туда пролазили. Камено здање је временом пропадало од влаге, а таласи које су правили бродови постепено су урушавали зидове храма.

Оживљавање легенде

Московљанку Анор Тукајеву пут је нанео на обалу вештачког језера на Шексни. Пре шест година Анор је радила као стручњак за државну и општинску администрацију. Када је погледала документарни филм о изградњи канала Волга – Балтичко море, заинтересовала се за ту недовољно познату страницу руске историје и одлучила да посети легендарни храм у потопљеном селу.

„Када сам стигла у Крохино схватила сам да је Храм Христовог рођења потпуно незаштићен и да том драгоценом архитектонском споменику прети урушавање“, каже Анор.

Она је написала много писама различитим државним институцијама, али није наишла на разумевање и подршку. Зато је одлучила да сама нешто учини. Окупила је истомишљенике и заједно са њима покренула пројекат „Крохино“, тако да је 2011. у Крохино довела прву групу волонтера.

Острву на коме се налази храм може се прићи само чамцем или глисером. Када су стигли на острво, волонтери су најпре рашчистили рушевине. Од остатака срушених зидова око храма су направили импровизовану брану да би спречили даље продирање воде. Президали су најоштећеније делове зидова и поставили плитак темељ од крупног камења. Направили су контрафор са северне стране припрате и заменили покидану ужад на звонику. Кроз мочварно земљиште почели су да насипају стазу која води до храма.

„Супруг је у почетку мислио да ће мој ентузијазам брзо проћи. Касније је схватио да је ово веома озбиљно. Добио је пловидбену дозволу и сада глисером превози волонтере до храма“, прича Анор.

Први кораци

Током сезоне на обнови храма ради по осам смена волонтера. Најмлађи међу њима има 16, а најстарији 72 године.

Волонтери у Крохину прихватају се посла чим сване. После доручка у рано јутро одлазе на острво и вредно раде до вечери.

„Разбијену циглу сакупљамо у џакове којима ојачавамо брану. Целе комаде одвајамо и користимо за презиђивање зидова“, објашњава Јана Сафронова, професорка немачког језика из Москве. Са Јаном у Крохину волонтира пријатељица Татјана Зајцева, предавач у архитектонско-уметничкој школи за децу. Док поново зидају најоштећеније делове зидова, волонтери морају да раде врло спретно јер на местима где се зидови стално урушавају треба брзо сложити циглу и нанети малтер.

Још увек није почела рестаурација Храма Христовог рођења. Засада је најважније спречити да се здање сасвим сруши од воде и ветра.

Више о православљу у Русији

„Доскоро смо сами обезбеђивали скромна финансијска средства за овај пројекат. Сада треба прећи на виши ниво и започети озбиљније грађевинске и рестаураторске радове. Једини начин да се наш пројекат успешно заврши је краудфандинг, односно јавно

прикупљање средстава“, каже Анор Тукајева. На Фејсбук страници пројекта поставили смо неколико видео спотова у којима учествују познати руски глумци и телевизијски водитељи како би подржали обнову храма у Крохину.

Храм Христовог рођења у селу Крохино још дуго неће моћи да прими вернике, али ће након рестаурације постати својеврсни споменик свим руским насељима потопљеним у 20. веку.

Фотографије: лична архива учесника пројекта „Крохино“.

Копирање и републикација садржаја објављених на „Руској речи“, делимично или у целини, у електронској или писменој форми, без писменог одобрења редакције су забрањени.

Сва права над материјалима задржава ФГБУ „Росијска газета“

3 Коментара

Руска реч

♥ Препоручити

🔗 Поделити

Придружите се дискусији ...

Srki · pre 2 godine

u Srbiji, kod Valjeva, vlasti potapaju umetni9m jezerom crkvu iz 15 veka, i nedavno su zatrpali otkrivenu baziliku kod koridora, staru oko 1000 godina

2 ^ | v · Одговорити · Поделити >

Nikola S · pre 2 godine

Bravo za volontere i za zelju tih ljudi,samo napred i verujem da cete uspeti.

1 ^ | v · Одговорити · Поделити >

javorac · pre 10 meseci

Радо бих дошао да вам помогнем у вашем спасавању храма, али на жалост немам новаца да дођем код вас.....

^ | v · Одговорити · Поделити >